

Sygn. akt I C 1462/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 czerwca 2020 r.

Sąd Rejonowy w Ciechanowie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Lidia Grzelak

Protokolant sądowy Paulina Brudzińska

po rozpoznaniu w dniu 23 czerwca 2020 r. w Ciechanowie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

przeciwko B. B. (1)

o zapłatę 5547,38 zł

I zasądza od pozwanej B. B. (1) na rzecz powoda (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kwotę 5547,38 zł (pięć tysięcy pięćset czterdzieści siedem złotych trzydzieści osiem groszy) z tym, że:

- kwotę 4974,73 zł (cztery tysiące dziewięćset siedemdziesiąt cztery złote siedemdziesiąt trzy grosze) z odsetkami maksymalnymi za opóźnienie od dnia 30 maja 2019 r. do dnia zapłaty;

- kwotę 572,65 zł (pięćset siedemdziesiąt dwa złote sześćdziesiąt pięć groszy) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 30 maja 2019 r. do dnia zapłaty;

II zasądza od pozwanej B. B. (1) na rzecz powoda (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kwotę 1880,00 zł (jeden tysiąc osiemset osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym 1817,00 zł (jeden tysiąc osiemset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia Lidia Grzelak

Sygn. akt I C 1462/19

UZASADNIENIE

W dniu 29 maja 2019 r. powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. wniósł do Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym o zasądzenie od pozwanej B. B. (1) kwoty 5547,38 zł, z tym że kwoty 4974,73 zł z odsetkami maksymalnym za opóźnienie od dnia 30 maja 2019 r. do dnia zapłaty oraz kwoty 572,65 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 30 maja 2019 r. do dnia zapłaty. Ponadto powód wnosił o zasądzenie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W dniu 7 czerwca 2019 r. Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie wydał w sprawie VI Nc – e (...) nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym uwzględniając powództwo w całości.

W ustawowym terminie pozwana B. B. (1) wniosła sprzeciw od powyższego nakazu zapłaty, wnosząc o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie na swoją rzecz od powoda zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Pozwana B. B. (1) kwestionowała zarówno zasadność roszczenia, jak i jego wysokość.

Postanowieniem z dnia 18 lipca 2019 r. Sąd Rejonowy Lublin - Zachód w Lublinie VI Wydział Cywilny przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Ciechanowie.

Nakazem zapłaty z dnia 22 listopada 2019 r. wydanym w sprawie I C 1462/19 Sąd Rejonowy w Ciechanowie uwzględnił powództwo w całości.

Pozwana B. B. (1) w ustawowym terminie złożyła sprzeciw od wskazanego powyżej nakazu zapłaty, wnosząc o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie na swoją rzecz od powoda zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Pozwana B. B. (1) kwestionowała zarówno zasadność roszczenia, jak i jego wysokość.

Przed Sądem Rejonowym w Ciechanowie strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 20 czerwca 2018 r. B. B. (1) za pośrednictwem platformy internetowej zawarła umowę pożyczki nr (...) z (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W.. Przedmiotem pożyczki była łącznie kwota 7500,00 zł. Ostateczny termin spłaty pożyczki został ustalony na dzień 20 lipca 2018 r., przedłużony następnie na wniosek B. Bartnickiej do dnia 20 sierpnia 2018 r. B. B. (1) początkowo złożyła wniosek o udzielenie pożyczki w kwocie 4000,00 zł, na następnie kolejne wnioski o rozszerzenie kwoty pożyczki. Całkowita kwota do spłaty ustalona na dzień postawienia do dyspozycji B. B. (1) całej kwoty pożyczki wynosiła 9000,00 zł, na co składały się poszczególne kwoty: - kwota 4000,00 zł + 3500,00 zł – tytułem całkowitej kwoty pożyczki, - kwota 32,90 zł + 28,80 zł tytułem odsetek naliczonych za cały okres obowiązywania umowy, - kwota 767,10 zł + 671,20 zł tytułem prowizji. Całkowity koszt pożyczki wyniósł zatem 800,00 zł + 700,00 zł. W przypadku opóźnienia w spłacie pożyczki pożyczkodawca uprawniony był do żądania odsetek maksymalnych za opóźnienie od kwoty zadłużenia. Warunkiem zawarcia umowy było uiszczenie przez pożyczkobiorcę jednorazowej opłaty rejestracyjnej oraz utworzenie przez pożyczkobiorcę profilu klienta na stronie internetowej oraz utrzymywanie profilu w stanie aktywnym. Niezwłocznie po zawarciu umowy, pożyczkobiorca był zobowiązany do odesłania do pożyczkodawcy podpisanego egzemplarza umowy pożyczki udostępnionego mu drogą elektroniczną (umowa pożyczki k. 20 - 22).

B. B. (1) opłatę rejestracyjną w kwocie 0,01 zł uiszczyła w dniu 30 lipca 2015 r. z rachunku bankowego nr (...) wskazując numer pożyczki (...) występujący przy pierwszej rejestracji (potwierdzenie przelewu k. 23).

W wykonaniu umowy pożyczki z dnia 20 czerwca 2018 r. (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. przelała na rzecz B. B. (1) na wskazany przy uiszczeniu opłaty rejestracyjnej numer rachunku bankowego: w dniu 20 czerwca 2018 r. kwotę 4000,00 zł, w dniu 22 czerwca 2018 r. kwotę 1500,00 zł oraz dniu 24 czerwca 2018 r. kwotę 2000,00 zł (potwierdzenia przelewu k. 24 – 26).

B. B. (1) nie odesłała do pożyczkodawcy podpisanego egzemplarza umowy (bezsporne).

B. B. (1) dokonała częściowej spłaty zobowiązania. Wpłaty dokonywane były przelewem z rachunku bankowego nr (...). z rachunku, z którego uiszczono opłatę rejestracyjną oraz, na który przelano kwotę pożyczki. W tytule przelewu B. B. (1) wpisywała numer umowy pożyczki (...). W dniu 21 lipca 2018 r. B. B. (1) zapłaciła kwotę 847,40 zł, w tym 786,00 zł za przedłużenie umowy pożyczki oraz 61,50 zł tytułem odsetek. W dniu 23 sierpnia 2018 r. zapłaciła kwotę 1000,00 zł tytułem spłaty pożyczki, w dniu 27 sierpnia 2018 r. – 1000,00 zł, w dniu 30 sierpnia 2018 r. – 500,00 zł, w dniu 6 września 2018 r. – 50,00 zł, w dniu 10 września 2018 r. - 100,00 zł, w dniu 13 września 2018 r. – 100,00 zł, w dniu 14 września 2018 r. – 100,00 zł, w dniu 16 września 2018 r. – 200,00 zł, w dniu 19 września 2018 r. – 50,00 zł, w dniu 10 października 2018 r. – 100,00 zł, w dniu 20 listopada 2018 r. – 600,00 zł, w dniu 14 grudnia 2018 r. – 200,00 zł. Dokonywane przez B. B. (1) wpłaty pożyczkodawca zaliczał w kolejności zgodnej z § 7 umowy tj. na poczet prowizji

za przesunięcie terminu spłaty, należne odsetki, należne prowizje, kapitał pozostały do spłaty, odsetki za opóźnienie (potwierdzenia przelewu k. 54 – 62, 80 - 92).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zebranych w sprawie dokumentów, a w szczególności umowy pożyczki oraz potwierdzeń przelewu opłaty rejestracyjnej, kwoty pożyczki oraz spłaty pożyczki.

W ocenie Sądu, zebrany w sprawie materiał dowodowy, wbrew stanowisku pozwanej B. B. (1) wskazuje w sposób jednoznaczny na istnienie roszczenia dochodzonego pozwem, wynikającego z umowy pożyczki z dnia 20 czerwca 2018 r. Odnosząc się do zarzutu braku podpisów pod umową pożyczki nie można uznać go za właściwy z uwagi na formę w jakiej pożyczka została zawarta. W ocenie Sądu, brak jest podstaw do kwestionowania zawarcia przez strony za pośrednictwem platformy internetowej umowy pożyczki. Umowa taka z oczywistych względów zawarta jest bez jednoczesnej obecności obu stron; zarówno przepisy ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, jak też ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta, dopuszczają taki sposób zawarcia umowy. Powód dysponował danymi pozwanej B. B. (1) takimi jak adres zamieszkania, numer PESEL, numer dowodu osobistego, adres mailowy, co wskazuje, że powód wszedł w posiadanie tych danych, uzyskując je od pozwanej, a nie w jakis inny sposób. Brak podpisów na umowie zawieranej poprzez platformę internetową nie świadczy o tym, że umowa jest nieważna.

Wskazać również należy, że pozwana B. B. (1) wprawdzie zaprzeczyła, że zawarła umowę pożyczki, jednakże powód przedstawił dowody dokonania przez nią częściowej spłaty pożyczki, czemu pozwana nie zaprzeczała.

Wskazać należy, że pozwana B. B. (1) została przez Sąd wezwana na rozprawę w dniu 25 lutego 2020 r. do osobistego stawiennictwa celem złożenia zeznań, jednakże nie stawiała się na wezwanie. Nie przedstawiła również na żądanie Sądu wyciągu z rachunku bankowego nr (...). rachunku, z którego uiszczono opłatę rejestracyjną oraz, na który przelano kwotę pożyczki i z którego dokonywano spłaty pożyczki, jak też zaświadczenia banku, że nie jest posiadaczem rachunku bankowego o wskazanym powyżej numerze.

Kwestionowanie przez pozwaną uczciwości warunków, na jakich została zawarta umowa na obecnym etapie postępowania nie zasługuje na uwzględnienie. Wszelkie wątpliwości związane z warunkami zawieranej umowy pozwana powinna ocenić na etapie jej zawierania, a nie na etapie dochodzenia przez powoda zaległych należności. Pozwana B. B. (1) nie skorzystała z możliwości odstąpienia od umowy; co więcej przystąpiła do jej wykonania, spłacając początkowo raty pożyczki. Jeżeli chodzi o podnoszone przez pozwaną zarzuty dotyczące naruszenia zasad współżycia społecznego oraz dobrych obyczajów, jak również zastosowania klauzul abuzywnych bądź mających na celu obejście przepisów całkowitym koszcie umowy, wskazać należy, że pozwana poprzestaje na ogólnikowym sformułowaniu zarzutów, nie odnosząc ich do konkretnej sprawy; nie wskazała również do jakiej wysokości uznać należy koszty pożyczki należne powodowi za usprawiedliwione.

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu, powództwo (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. zasługuje na uwzględnienie.

Umowa pożyczki podlega ogólnym przepisom prawa cywilnego (art. 720 – 724 kc). Mają one zastosowanie zarówno w relacjach między osobami fizycznymi oraz w relacjach przedsiębiorca – konsument. W tym ostatnim przypadku zastosowanie mają ponadto przepisy ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim.

Zgodnie z art. 720 kc, przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

W ocenie Sądu, nie może budzić wątpliwości, że pomiędzy pozwaną B. B. (1) jako pożyczkobiorcą a powodem (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. jako pożyczkodawcą doszło do zawarcia umowy pożyczki w dniu 20 czerwca 2018 r. za pośrednictwem internetu w łącznej kwocie 7500,00 zł.

Bezspornym jest w niniejszej sprawie, że dokonywane przez pozwaną B. B. (1) wpłaty przed wytoczeniem powództwa zostały w całości uwzględnione przy ustalaniu wartości przedmiotu sporu w niniejszej sprawie.

Pożyczkodawca wypełnił w całości swoje zobowiązania wynikające z umowy pożyczki z dnia 20 czerwca 2018 r. nr (...).

Podpisanie umowy przez pożyczkobiorcę i odesłanie podpisanego egzemplarza umowy do pożyczkodawcy było jedynie potwierdzeniem zawarcia umowy a nie stanowiło jej zawarcia co wynika wprost z treści § 5 ust. 5 umowy. Niewątpliwie w świetle treści umowy roszczenie powoda należy uznać za zasadne, zarówno co do należności głównej, jak i odsetek za opóźnienie. Wskazać należy, że na kwotę dochodzoną pozwem składają się kwota 4974,73 zł tytułem niespłaconej kwoty pożyczki oraz 572,65 zł tytułem skapitalizowanych odsetek umownych za opóźnienie obliczonych od dnia wymagalności tj. 20 sierpnia 2018 r. do dnia wytoczenia powództwa tj. 29 maja 2019 r.

Zarzut pozwanej B. B. (1), iż powód zastosował w umowie pożyczki zapisy, które miały na celu obejście normy art. 385¹ kc jest bezpodstawny i nie zasługuje na uwzględnienie. Przepisy prawa nie zabraniają naliczania kosztów udzielenia pożyczki, co jest powszechne w instytucjach zajmujących się udzielaniem pożyczek i taka praktyka nie stanowi próby obejścia przepisów prawa. Umowa pożyczki ma charakter odpłatny. Ustanowienie prowizji jest więc – co do zasady - zgodne z przepisami prawa. Poprzednik prawny powoda prowadzi działalność gospodarczą w zakresie udzielania pożyczek i udostępnił pozwanej środki finansowe na określony okres czasu. Pożyczkodawcy przysługuje zatem prowizja, która ma stanowić dla pożyczkodawcy wynagrodzenie za koszty związane z umową. Wysokość naliczonych z tytułu umowy pożyczki opłat pozwana B. B. (1) zaakceptowała zawierając umowę przez internet. Koszty te zostały wskazane w umowie wprost, a nie jako np. sumę bądź iloczyn niedookreślonych składników. Zmiana stanowiska pozwanej B. B. (1), co do oceny kwestii obciążenia jej prowizją, nastąpiła w momencie, gdy powód wniósł pozew w niniejszej sprawie. Jeżeli pozwana miała wątpliwości co do warunków umowy mogła przed jej zawarciem zasięgnąć porady profesjonalisty.

Podkreślić należy, że pozwana podniósł zarzut zastosowania klauzul niedozwolonych przez powoda, nie wskazała żadnej konkretnej klauzuli.

Ustawodawca wymienia następujące przesłanki uznania danego postanowienia za niedozwolone w rozumieniu art. 385¹ kc: dane postanowienie umowne jest „nieuzgodnione indywidualnie”; kształtuje prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Zastrzeżono przy tym, że postanowienia określające główne świadczenia stron, takie jak cena lub wynagrodzenie, mogą zostać uznane za niedozwolone postanowienia umowne tylko wówczas, gdy zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. W celu ustalenia, czy konkretne postanowienie umowne należy kwalifikować jako „nieuzgodnione indywidualnie”, należy zbadać, czy konsument miał na treść danego postanowienia „rzeczywisty wpływ” (art. 385¹ § 3 zd. 1 kc). W szczególności ustawodawca zwraca uwagę na niebezpieczeństwo „nieuzgodnionego indywidualnie” charakteru postanowienia umowy przejętego z wzorca umownego. Kontroli podlegają zatem nieuzgodnione indywidualnie: postanowienia umowne przejęte z wzorca umownego bądź też nie (w przypadku umowy zawartej bez użycia wzorca umownego chodzi o te, które nie były przez strony negocjowane) oraz postanowienia wzorców umownych.

Ciężar dowodu spoczywa oczywiście na tym, kto z okoliczności indywidualnego uzgodnienia treści postanowienia lub braku takiego uzgodnienia wyciąga skutki prawne (art. 6 kc). W sporze wynikłym w obrocie konsumenckim to najczęściej przedsiębiorcy zależy na wykazaniu faktu indywidualnego uzgodnienia. Na konsumentach zaś ciąży jedynie wymóg wykazania, że zaskarżone przez niego postanowienie jest przejęte z wzorca umowy, bez konieczności dowodzenia, że zostało mu narzucone z pominięciem indywidualnego uzgodnienia . Domniemanie z art. 385¹ § 4 kc, nie obejmuje oczywiście postanowień samej umowy. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem rozstrzygającym o tym, czy postanowienie wzorca umownego jest niedozwolone. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zakazuje wykorzystywania danej klauzuli, zbadawszy przesłanki uznania postanowienia za niedozwolone z art. 385¹ § 1 kc (art. 23b ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów). Zgodnie z art. 23d cyt. ustawy, prawomocna decyzja o uznaniu postanowienia wzorca umowy za niedozwolone jest

skuteczna wobec przedsiębiorcy, co do którego stwierdzono stosowanie niedozwolonego postanowienia umownego oraz wobec wszystkich konsumentów, którzy zawarli z nim umowę na podstawie wzorca wskazanego w decyzji.

W niniejszej sprawie pozwana B. B. (1) powołała się na zastosowanie niedozwolonego postanowienia umownego, jednakże nie wskazując okoliczności uzasadniające uznanie umowy za spełniające te warunki, a ciężar dowodu w tym zakresie obciążał pozwaną.

Okoliczności niniejszej sprawy nie uzasadniają również poglądu, by postanowienia umowy w przedmiocie prowizji miały na celu obejście prawa lub były sprzeczne z zasadami współżycia społecznego i naruszały normę art. 58 § 2 kc. Należy podkreślić, iż powód na podstawie umowy pożyczki przekazał pozwanej do dyspozycji kwotę łącznie 7500,00 zł w zamian za określony w umowie zysk z tytułu prowizji i oprocentowania. Powód był uprawniony do obciążenia pozwanej prowizją we wskazanej w umowie wysokości. Dodatkowo wskazać należy, że koszty związane z umową pożyczki nie przekraczają maksymalnej kwoty pozaodsetkowych kosztów kredytu i zostały ustalone zgodnie z art. 36a ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim. Przepis ten wprowadził pojęcie limitu pozaodsetkowych kosztów w związku z określoną umową kredytu konsumenckiego. Limit pozaodsetkowych kosztów kredytu, określono jako pewien pułap wyliczany na podstawie całkowitej kwoty kredytu. Całkowita kwota kredytu to maksymalna suma środków pieniężnych, które kredytodawca udostępnia konsumentowi na podstawie umowy o kredyt. Maksymalną kwotę kredytu oblicza się według wzoru: $(...) \leq (K \times 25\%) + (K \times x \times 30\%)$, w którym poszczególne symbole oznaczają: (...) maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu, K – całkowitą kwotę kredytu, n – okres spłaty wyrażony w dniach, R – liczbę dni w roku. Wskazać należy, że ustalona przez pierwotnego wierzyciela prowizja w wysokości nie przewyższa maksymalnej kwoty pozaodsetkowych kosztów kredytu. Ponadto zgodnie z art. 36a ust. 2 cyt. ustawy, pozaodsetkowe koszty kredytu w całym okresie kredytowania nie mogą być wyższe od całkowitej kwoty kredytu. Jak wynika z umowy pożyczki z dnia 20 czerwca 2018 r. pozaodsetkowe koszty w niej wskazane nie przekraczają całkowitej kwoty udzielonej pożyczki w wysokości 7500,00 zł.

Należy podkreślić, iż powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. na podstawie umowy pożyczki przekazał pozwanej B. B. (1) do dyspozycji kwotę 7500,00 zł w zamian za określony w umowie zysk z tytułu prowizji i oprocentowania. Powód był uprawniony do obciążenia pozwanej prowizją we wskazanej w umowie wysokości. Wobec tego żądanie powoda zwrotu pożyczki wraz z dodatkowymi kosztami: prowizją i odsetkami uznać należy za zasadne.

W związku z powyższym Sąd orzekł jak w pkt I wyroku, zasądzając żadaną przez powoda kwotę 5547,38 zł z tym, że:

- kwotę 4974,73 zł z odsetkami maksymalnymi za opóźnienie od dnia 30 maja 2019 r. do dnia zapłaty;
- kwotę 572,65 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 30 maja 2019 r. do dnia zapłaty.

O odsetkach w zakresie żądania zapłaty kwoty 4974,73 zł Sąd orzekł stosownie do § 9 ust. 1 umowy z dnia 20 czerwca 2018 r., zaś w zakresie żądania zapłaty kwoty 572,65 zł stosownie do art. 482 § 1 kc.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 kpc, który stanowi, iż strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Pozwana B. B. (1) przegrała proces w całości, zatem zwrócić powodowi poniesione przez niego koszty procesu w kwocie 1880,00 zł. Na kwotę powyższą składają się 63,00 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu, 1800,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego oraz 17,00 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika powoda Sąd ustalił na podstawie § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.